

Referat despre literatura in epoca Regatului Vechi - a treia parte

Vorbeste zeul creator al lumii:

"Am savirsit patru fapte bune: am creat cele patru vinturi pentru ca orice om sa-si poata umple plamlnii cu ele: aceasta este prima mea fapta buna. Am facut ca apele Nilului sa se reverse, pentru ca saracul sa aiba aceleasi drepturi la binefacerile lui ca omul bogat: aceasta este a doua fapta a mea. L-am facut pe fiecare om aidoma semenului sau; niciodata n-am poruncii oamenilor sa faca raul, dar inimile lor au nesocotit invatatura mea: aceasta este. a treia mea fapta.

Am facut ca inimile lor sa nu dea uitarii Apusul, ci sa aduca ofranda zeilor nomelor".

Doua opere literare in versuri Profetiile lui Ipuwer si Invataturi pentru Merlkare au in primul rand o valoare documentara deosebita. Ele reflecta starile de lucruri si de spirit din aceste vremi, in care miscarile populare an dus ia grave dezordini interne, la o serioasa criza a statului si la scaderea prestigiului monarhiei. In prima, printul Ipuwer traseaza un cadru dezolant al epocii, exprimandu-si neincrederea in oameni, o nostalgie a puterii de stat autoritare, un dispret pentru masele populare, in acelasi timp invinuindu-l pe rege de lipsa de energie.

In a doua un fel de testament politic, de 350 de randuri regele li da fiului sau Merikare sfaturi de conduita inteleapta, demna, dreapta, umana, recomandandu-i sa-si ocroteasca supusii. Forta vehementa a stilului oratoric, in prima, si tonul auster, ferm, dar intept si cordial in a doua, sunt principalele calitati literare ale acestor scrieri.

Povestea taranului iscusit la vorba (sau: "bun de gura") este numai in prima sa parte o opera narativa. Si aceasta parte este doar un pretext epic pentru ample desfasurari oratorice: taranul din oaza, victima a unei silnicii, relateaza cum a fost deposedat de asinii si de tot avutul sau, cerind sa i se faca dreptate, in cadrul epic sunt inserate sub forma a noua plingeri adresate judecatoru lui texte morale, maxime, pledoarii toate sprijinite pe conceptul de adevar si dreptate (Maat). Taranul solicita sa i se faca dreptatea la care are dreptul si omul cel mai umil.

De relevat este abilitatea compozitiei: in timp ce partea narativa este de o atragatoare simplitate si vivacitate in ritm, restul tradeaza un gust nsu pentru argumentarea oratorica, pentru stilul retoric, incarcat de alegorii, comparatii si antiteze:

"Marii dregatori savirsesc raul, dreptatea se apleaca intr-o parte, jude catorii fura... Cel ce trebuie sa faca sa rasuflam, ne face sa gifiim. Cel ce trebuie sa faca impartire dreapta este un hot... Cel ce trebuie sa osin-deasca raul savirseste el insusi nedreptati".